

Jordi Galí

DIRECTOR DEL CREI (UPF) I MEMBRE DEL COL·LECTIU WILSON

Al vocabulari de Jordi Galí hi ha poc espai per a termes com l'especulació. Els arguments s'han de justificar i per això a aquest economista que ha estat a les travesses al premi Nobel l'indigna sentir segons què quan es parla d'una Catalunya independent. D'entrada, diu, es deixaria de perdre el 8% del PIB cada any pel dèficit fiscal i aquest, diu, és un molt bon inici. **Per Berta Roig**

“Les pensions podrien ser més generoses si fóssim independents”

Dirigeix el Centre de Recerca en Economia Internacional (CREI) de la Universitat Pompeu Fabra i fa poc més d'un any va rebre el Premi Nacional de Recerca de la Generalitat. Va ser un dels darrers reconeixements per a un economista amb un contrastat prestigi internacional, que fins i tot ha arribat a sonar per al premi Nobel. Unes credencials que ara posa al servei del recentment creat Col·lectiu Wilson, un grup que agrupa altres economistes de prestigi internacional amb la voluntat de contribuir al debat sobre l'autodeterminació de Catalunya i amb una missió clara, desmuntar els arguments de la por alimentats per determinats sectors contraris al dret a decidir.

Quina és la major mentida que s'ha dit?

No se si es poden mesurar les mentides, però en tot cas l'argument més malintencionat ha estat afirmar que si Catalunya fos independent els jubilats no cobririen les pensions. Deixa entreveure que els diners per pagar les pensions estan guardats en una caixa

“

No és important si a curt termini no tenim representants al PE, la CE o el BCE

Si l'entrada a la UE no és automàtica, caldria mantenir l'euro

El recel d'alguns empresaris pel dret a decidir s'entén per les incerteses

fora a Madrid i ignora que les pensions es financen amb les contribucions dels treballadors en cada moment, i per tant l'únic que importa per saber si un país pot pagar les seves pensions o per saber la generositat d'aquestes és l'índex d'ocupació i el nivell de salaris.

I tenint en compte les dades del mercat de treball, les pensions estarien assegurades en una Catalunya independent?

Vistes les circumstàncies actuals òbviament hi hauria dificultats, però en tot cas no serien més grans que les que té l'Estat espanyol. De fet probablement tindriem menys dificultats i fins i tot les pensions po-

drien ser lleugerament més generoses, perquè a Catalunya tenim una taxa d'ocupació i uns salaris més alts que la mitjana de l'Estat espanyol.

Un dels arguments més recurrents entre els contraris a la independència és que Catalunya quedaria fora de la UE o que hauria d'abandonar l'euro. Hi ha motius per tenir l'angoixa que aquest procés ens fes retrocedir dècades?

No es pot ser membre de la zona euro sense estar dins la UE, això és una qüestió formal, els tractats no parlen d'aquesta possibilitat, ni l'accepten ni la prohibeixen, per tant en darrer terme seria una qüestió política, i d'entrada el que

hem vist al llarg de la història ens mostra que l'interès és el de facilitar les coses. Ho vam veure amb la reunificació alemanya, i això que parlàvem d'un país amb un sistema econòmic i polític totalment diferent a la UE.

D'altra banda, tampoc no ens ha d'obsessionar si deixem de tenir durant un període de temps -segur que curt- representants al Parlament Europeu, a la Comissió o al BCE. Això no ens ha d'importar en el curt termini, en canvi sí resultaria crucial que durant tot el procés de transició es preservin els que són els pilars fonamentals del mercat comú, la llibertat de circulació de mercaderies, persones i capitals. Aques-

ta hauria de ser una condició irrenunciable per als nostres líders polítics a l'hora de tirar endavant tot aquest procés, establir acords amb la UE a l'estil del que tenen països com Suïssa, Islàndia o Noruega.

Al seu parer, quin seria el principal escull econòmic que hauria d'afrontar una Catalunya independent?

En el curt termini, si no som admesos automàticament dins la UE, seria important mantenir l'euro com a moneda oficial i en qualsevol cas garantir, idealment amb un acord monetari, l'accés a la liquiditat del BCE per part de les entitats bancàries que operin a Catalunya, així com l'accés lliure i ple ús als sistemes de pagaments, que és el que permet les entitats bancàries rebre i fer transferències.

Des d'un punt de vista macroeconòmic, s'entén el recel que el procés de dret a decidir aixeca entre determinats sectors empresarials?

En part sí, perquè no hem d'oblidar que hi ha una incertesa sobre el que passarà, però aquestes resistències també es donaven quan es parlava de la integració a la Unió Europea.

CROADA CONTRA LA POR

Arguments per desmuntar prejudicis

El de Jordi Galí no és precisament un nom que s'associï amb els sectors més independentistes, però com ell mateix explica hi ha moments en què la "indignació" cap a les mentides que circulen per determinats mitjans

demanen fer un pas endavant. Això és el que va unir els diferents economistes membres fundadors del Col·lectiu Wilson, tots ells de reconegut prestigi internacional i entre els quals hi ha noms com Xavier Sala Martín

(Columbia), Pol Antràs (Harvard) o Carles Boix (Princeton). "El que ens va unir va ser la voluntat de contestar a algunes de les afirmacions que es fan sobre la independència de Catalunya", destaca Jordi Galí.

Jordi Galí augura que en una Catalunya independent l'obertura dels mercats per a la Generalitat seria automàtica. ALBERT SALAMÉ

També hi havia la por de pensar que l'economia s'enfonsaria perquè no serem competitius, i aquests arguments ara semblen fins i tot ridículs.

Però és comprensible que hi pugui haver recels, perquè com en qualsevol procés d'inversió no saps exactament els beneficis que n'obtindràs i en canvi saps que hi pot haver uns costos d'inici, i també pot ser que aquests empresaris no tinguin la percepció d'uns grans avantatges en el futur. Però en el que volem insistir és que aquests possibles costos no s'han de produir necessàriament sinó que més aviat vindrien provocats per decisions deliberades de perjudicar Catalunya i la seva economia.

Els mercats no penalitzen la independència, en tot cas ho fan els polítics.

Els polítics o els individus per si sols, com quan es parla de la possibilitat d'un boicot als productes catalans.

S'ha parlat molt de si les multinacionals marxarien d'una Catalunya independent, però en tot cas tindriem més o menys capacitat per atreure nova inversió estrangera?

Això dependrà de la qualitat de les institucions de què ens dotem i de fins a quin punt aquestes afavoreixen l'activitat econòmica. Però en tot cas hi hauria molt marge per a la millora perquè fins i tot si el dividend de la independència es limités a la fi del dèficit fiscal això ja seria molt, perquè estem parlant d'un 8% del PIB any rere any. Disposar d'aquests diners permetria moltes actuacions, com fer millors infraestructures i lligades a facilitar l'activitat productiva i el comerç exterior i sobretot la connexió amb Europa que l'Estat espanyol ha tingut totalment oblidada durant dècades.

El que és evident és que ara mateix la Generalitat té un greu problema de finançament. Els mercats estan tancats, l'opció dels bons, esgotada... L'única via que li queda a la Generalitat és trucar a les portes de Madrid?

En aquest moment sí. Imaginem ara un escenari ideal, amb una consulta pactada i amb una actitud de col·laboració d'Europa. Amb les millores evidents en la perspectiva fiscal l'accés als mercats per a la Generalitat quedaria obert automàticament perquè

Si el dividend de la independència fos només la fi del dèficit fiscal, ja seria molt

L'accés als mercats de la Generalitat quedaria obert automàticament

Catalunya podria sortir guanyant en una Espanya intervinguda per la 'troica'

estem parlant d'un país que tindria -si no malversava els seus recursos- una situació fiscal molt millor que l'actual, podria posar fi al dèficit en el curt termini i hi ha molt pocs països que tinguin un dèficit zero.

Vostè forma part del CA-REC, l'òrgan assessor del govern català que fa uns dies defensava que l'Estat espanyol no hauria de renunciar a demanar el rescat. Veient el que passa a Xipre, Portugal o Grècia, realment el rescat milloraria la nostra posició?

Precisament per això, perquè el rescat que sol·licitaria ara l'Estat espanyol, i de fet el que està negociant tot i que no se'n parli, és un programa molt diferent al que s'ha donat en aquests països. És el que es coneix com a programa d'assistència financera preventiva, que suposa senzillament obrir una línia de crèdit que es posa a disposició d'aquell Estat per si té dificultats per finançar el seu deute. Amb això s'entén que seria suficient perquè els inversors es relaxin i reduir la prima de risc. A més el BCE s'ha compromès a comprar deute públic dels Estats que estiguin sota aquest programa de manera il·li-

mitada. No s'entén que oferint-te un regal com aquest el rebutgis, i sincerament a Europa tampoc no ho entenen. Ara l'Estat espanyol encara té els mercats oberts, però el dia que deixi de tenir-hi accés, aleshores res de res.

És que a Europa els regals no són mai a canvi de res.

En tot cas no seria a canvi de més del que ja es demana ara. El que sí s'hauria de demostrar és un avançament en l'assoliment dels objectius als quals ja s'ha compromès l'Estat espanyol i que en tot cas són compromisos comuns a la resta dels països de la zona euro.

Però potser la pressió sobre el dèficit autonòmic creixeria i acabaria sent negatiu per a Catalunya.

No ho crec, i de fet en aquest sentit jo seria partidari d'una intervenció directa perquè aportaria una visió objectiva externa que veuria fins a quin punt els dèficits fiscals i les transferències de recursos són les que són. Serien més conscients que són precisament les Comunitats Autònomes les que estan més pressionades a fer els ajustos fiscals i ara les que tenen les competències en àmbits

tan sensibles com sanitat o educació. Si això estigués en mans d'un àrbitre extern crec que aquest donaria suport a una major contribució de l'administració central a l'ajustament global del dèficit.

Seria més fàcil aconseguir negociar amb la troica que amb el govern Rajoy?

Crec que sí, el gruix seria més fàcil.

Fa pocs dies, de visita a Barcelona, el guru Georges Soros parlava de la UE com d'una relació deutor-creditor. En quin costat se situaria una Catalunya independent?

Si al que ens referim és a un deute públic tots els països de la UE el tenen elevat degut a la crisi, i començant per aquells que es presenten a si mateixos com a més virtuoses. Catalunya tindria un deute públic més gran o petit en funció de com es negociés amb Madrid, però en qualsevol cas no estariem parlant d'un nivell escandalós en relació amb la mitjana europea.

El problema és l'endeutament exterior del sector privat i en aquest sentit estariem a la banda dels deutors, tot i que amb més perspectives de millorarlo a curt termini.